

Refleksje uczestników projektu „Zachować pamięć”

Gdańsk, 10-15 lutego 2020

Po wizycie w miejscu pamięci „Muzeum Stutthof” odbyła się runda refleksji z uczestnikami projektu. Młodzież pracując samodzielnie i w małych grupach zapisała, który moment najbardziej utkwił im w pamięci, co zrobiło na nich największe wrażenie. Następnie chętne osoby mogły podzielić się swoimi emocjami przed całą grupą. Pozostali przekazali swoje refleksje w formie pisemnej.

Poniżej zostały spisane przekazane nam relacje uczestników:

1. „Najbardziej ujęło mnie, że na jednym łóżku spały nawet 4 osoby, w tym narodowości żydowskiej. Odzież dla wszystkich była jednakowa i bardzo cienka, ludziom było na tyle zimno, że okrywali się tym, co znaleźli. Jedzenie – 100 g chleba i mniej niż 1 litr zupy okropnej jakości. Zdarzały się przypadki kanibalizmu.”
2. „Cały pobyt na terenie obozu koncentracyjnego, w którym wydarzyła się straszna tragedia.”
3. „Miałam ciarki na ciele widząc obóz koncentracyjny, komorę gazową, baraki – warunki zamieszkania więźniów.”
4. „Okrutne traktowanie ludzi, wszechobecny głód.”
5. „Ciężkie powietrze. Atmosfera śmierci. Przerazające krematorium.”
6. „Największe wrażenie wywarło na mnie krematorium, miejsce, w którym można było przywołać okropne obrazy śmierci. Co więcej, wielu ludzi – więźniów obozu – widziało moment, w którym ich krewni trafiali do tego miejsca. Miejsca ich śmierci.”
7. „Szczególnym dla mnie momentem było złożenie przez nas kwiatów i zniczy – upamiętnienie ofiar obozu.”
8. „Nigdy nie zapomnę momentu, kiedy stałam przez piecami w krematorium. Najważniejszy moment to uczczenie ofiar poprzez złożenie kwiatów w wybranym przez nas miejscu. Swoje złożyłam właśnie tam, w krematorium.”
9. „Szczególny moment dla mnie to pobyt w barakach, w tym w miejscu, gdzie przebywali chorzy – wrażenie brutalności, bezwzględności, braku wyboru dla więźniów jeśli chodzi o ich los. To momenty, podczas których byłam osłupiała, a na moim ciele pojawiła się gęsia skórka. W drodze do krematorium ugięły mi się nogi.”
10. „Po przerwie obiadowej, gdy byliśmy wszyscy razem nad morzem – wrażenie wolności, przeciwieństwo moich emocji podczas pobytu w Muzeum. W tym właśnie momencie dopiero uświadomiłem sobie, co tak naprawdę wydarzyło się wtedy w obozie koncentracyjnym.”

11. „Niezwyczajna, poruszająca, wręcz wstrząsająca historia kierowniczkii obozu, jej bezwzględności i okrucieństwa, w jaki sposób traktowała innych ludzi. Historia pokazująca brak szacunku i braku godności ludzkiej. Przekładam to na dzisiejsze przypadki łamania praw człowieka w różnych krajach na świecie i w różnych aspektach.”
12. „Zapalenie zniczy dla pamięci ofiar obozu koncentracyjnego. Złożenie kwiatów – każdy mógł wybrać miejsce.”
13. „Złożenie zniczy i upamiętnienie ofiar kwiatami. Nigdy nie zapomnę tego momentu.”
14. „Moment zadumy i refleksji nad losem ofiar i cisza pod pomnikiem.”
15. „Chwila, w której wyszliśmy z krematorium, możliwość objęcia wzrokiem całego terenu obozu, jego ogromu. Cisza panująca wokół. Pobyt w krematorium, przejmująca atmosfera miejsca. Niesamowite odczucia, widząc jak wiele budynków zostało zachowanych w oryginalnym kształcie. Następnie refleksja osobista, uczucie wolności, gdy mogliśmy zobaczyć morze.”
16. „Czułem śmierć na własnej skórze wchodząc do budynku krematorium. Następnie kontrast emocji podczas pobytu nad morzem. Zdałem sobie sprawę, co naprawdę w życiu jest ważne.”
17. „Dwa momenty – wspólne wejście do krematorium. Wspólny pobyt na plaży. Dwa niesamowite momenty mojego życia.”
18. „Będąc w baraku czułem się, jakbym była jedną z nich. Wspólne zdjęcie na plaży - poczucie wolności i przynależności do innych uczestników projektu.”
19. „Krematorium, uczczenie ofiar pod pomnikiem. Zachowam na zawsze pamięć o ofiarach.”
20. „Zachować pamięć- teraz rozumiem kontekst naszego projektu. Szczególna chwila to pobyt w krematorium.”
21. „Najbardziej zapamiętałam krematorium, ponieważ to miejsce najbardziej oddaje historię tego miejsca i ludzi.”
22. „Pobyt w tym miejscu skłonił mnie do refleksji nad moim życiem – tym, co naprawdę jest w życiu najważniejsze. Ta refleksja jest nad moim życiem codziennym.”
23. „Wiem teraz, co tam się wydarzyło. Zapamiętam i będę dbać, aby nie wydarzyło się to już nigdy więcej.”
24. „Okrucieństwo – będę przeciwdziałać znanym mi momentom dyskryminacji, wykluczenia i braku tolerancji.”
25. „To nigdy nie powinno się zdarzyć. Będę pamiętała i dbała o pamięć tych ludzi a także o to, żeby to nigdy więcej się nie wydarzyło.”
26. „Uczucie bólu i pustki. Bezbronność, otumanienie. Szacunek i godność człowieka w dzisiejszych czasach – to moje refleksje i kluczowe przemyślenia.”
27. „Teraz wiem, co to cierpienie. Czułem to cierpienie metafizycznie na sobie, będąc w tym miejscu pamięci. Będę dbać o to, żeby to się już nigdy nie wydarzyło, w jakiegokolwiek formie”.
28. „Zachować pamięć – wiem teraz, co to znaczy.”
29. „Cisza. Wszędzie cisza. Moment zadumy. Gdy inni ludzie cierpią, nie możemy milczeć!”